

Petrolul se ieftinește la nivel global, dar prețurile la pompa din România rămân neschimbate (analiza)

Pretul mediu al benzinei în România a ajuns la 7,36 lei pe litru pe 17 decembrie, cel mai scăzut nivel de după iulie 2025, când a fost atins un prag de 6,98 lei pe litru, însă, în pofida scăderii pretului la barilul de petrol, este de așteptat ca prețurile la pompa să nu urmeze aceeași traiectorie, întrucât începutul anului viitor va aduce o nouă majorare a accizelor, susține Radu Puiu, analist financiar XTB România.

"Evoluția prețurilor benzinei influențează în mod direct costurile de transport, livrarile comerciale și, implicit, prețurile alimentelor. În perioada aglomerată a sărbătorilor de iarnă, aceste efecte se traduc printr-o presiune suplimentară asupra bugetelor consumatorilor. Totuși, anul 2025 a adus o evoluție favorabilă pe piața petrolului la nivel global, deși prețurile la pompa par să evite o astfel de traiectorie, prețurile fiind aproape la fel de ridicate", arată Radu Puiu.

În România, prețul mediu al benzinei a ajuns la 7,36 lei pe litru pe 17 decembrie, cel mai scăzut nivel de după iulie 2025, când a fost atins un prag de 6,98 lei pe litru. La 1 august a fost consemnată o creștere a prețurilor, determinată de majorarea accizelor, de la 2,53 lei pe litru la 2,78 lei pe litru.

În prezent, aproximativ 55% din prețul benzinei și 50% din cel al motorinei reprezintă taxe colectate de stat, respectiv TVA și accize, atenționează analistul XTB. În condițiile în care începutul anului viitor va aduce o nouă majorare a accizelor, este de așteptat ca prețurile la pompa să nu urmeze aceeași traiectorie, în pofida scăderii pretului la barilul de petrol.

"Ministerul Finanțelor a anunțat că, de la 1 ianuarie, acciza pentru benzină va crește la 3,06 lei pe litru, iar pentru motorină la 2,80 lei pe litru, de la nivelul actual de 2,54 lei. Aceste măsuri vor determina o scumpire suplimentară estimată la 30-40 de bani pe litru, aplicabilă încă din noaptea de Revelion, de la ora 00:00", subliniază Radu Puiu.

De la începutul acestui an, prețul barilului de petrol Brent, principalul etalon de referință la nivel global, a înregistrat o scădere de aproximativ 20%, atingând un minim anual de 59,50 dolari pe baril la momentul redactării. Acest nivel este comparabil cu cel din aprilie și reprezintă, totodată, cel mai scăzut prag din ianuarie 2021. Presiunea descendentă asupra prețurilor este alimentată de creșterea producției de petrol atât din partea OPEC, cât și a Statelor Unite, într-un context în care costurile de rafinare scad sezonier. Rafinarea este, în general, mai ieftină în timpul iernii, ceea ce contribuie suplimentar la reducerea prețurilor combustibililor.

În plan geopolitic, evoluțiile legate de Venezuela și posibilitatea reintroducerii sancțiunilor americane împotriva Rusiei pot genera episoade de volatilitate pe termen scurt. Cu toate acestea, aceste elemente nu modifică fundamentele pieței și nu schimbă tendința generală de scădere, caracterizată de o stare de supravânzare, precizează analistul financiar.

"Deși configurația actuală este favorabilă unei eventuale corecții ascendente pe termen scurt, perspectivele pe termen mediu și lung rămân negative. Agenția Internațională pentru Energie (AIE) estimează că, în 2026, surplusul de petrol ar putea ajunge la până la 4 milioane de barili pe zi, ceea ce ar reprezenta cel mai mare și mai persistent excedent din ultimul deceniu. Administrația pentru Informații Energetice din SUA (EIA) anticipează, la rândul său, un surplus important, de aproximativ 2 milioane de barili pe zi. În acest context, sancțiunile impuse Venezuelei sau Rusiei au un impact limitat asupra echilibrului global al pieței", explică acesta.

Potrivit sursei citate, creșterea sezonieră a călătoriilor determină o cerere mai mare de benzină, în timp ce oferta

ramâne relativ constantă, făcând din cerere principalul factor de influență pe termen scurt. Acest fenomen este explicat prin elasticitatea redusă a cererii pentru benzină. Fiind un bun esențial, cererea nu scade odată cu creșterea prețurilor, întrucât transportul rămâne indispensabil pentru majoritatea consumatorilor. Atâta timp cât vehiculele cu motoare pe combustibili fosili domina piața, consumatorii vor continua să suporte costuri mai ridicate.

Scăderile recente ale prețurilor sunt susținute de mai mulți factori structurali, printre care reluarea creșterii producției OPEC începând cu luna aprilie, cu scopul recâștigării cotelor de piață, precum și atingerea unor noi maxime istorice ale producției din SUA, de peste 13,8 milioane de barili pe zi. Eficientizarea proceselor și reducerea costurilor de producție îi determină pe producători să mențină niveluri ridicate de extracție, în pofida veniturilor mai scăzute.

În plus, prețurile combustibililor scad în mod tradițional în sezonul rece, deoarece rafinăriile finalizează lucrările de mentenanță și își cresc capacitatea de producție. Benzina de iarnă este, de asemenea, mai ieftină de produs decât cea de vară, contribuind la diminuarea costurilor. În sezonul cald, benzina necesită o reformulare specială și aditivi suplimentari pentru a reduce evaporarea și emisiile poluante, ceea ce implică un proces de rafinare mai complex și mai costisitor.

Perspectivile indică menținerea unor prețuri scăzute ale combustibililor pe parcursul unei mari părți a anului 2026, pe fondul surplusului global de titei. Un potențial acord de pace între Rusia și Ucraina ar putea amplifica această tendință, prin reintrarea pe piața globală a unor volume suplimentare de petrol rusesc, adăugând analistului financiar.

Grupul XTB este un furnizor internațional de produse, servicii și soluții tehnologice de tranzacționare și investiții.